

Naalagaaffinngornissamut kissaatip, kiisalu Kalaallit Nunaata Savalimmiuniit Danmarkimillu Naalagaaffeqatigiinnerata qanoq iliorkuni pitsaasumik oqimaaqatigiinissaasa qularnaarnissaat pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Namminersornermut, Nunanut Allanut,, Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Pisariaqartut pillugit oqallinnissamut periarfissamut uunga qujanaq.

Namminersornermut inatsimmi Naalagaaffeqatigiinnermut apeqqutini naapertorneqartussatut aalajangiinneqarsimasut Naalakkersuisunit arajutsinaveersarneqartariaqarput, Namminersornermummi inatsisip ersarissumik Naalakkersuisut pisinnaatitaaffii Danmarkip akisussaaffiisa iluani nassuiaatigineqarput. Taamatuttaaq §21-mi namminersornermut inatsimmi allasimasoqluni, Kalaallit Nunaanni Namminiilivinnermut aalajangerneq Kalaallit Nunaanni innuttaasut kisimik aalajangigassarigaat.

Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni aammattaaq isumaqatigiissutigineqarpoq, patajaallisaaneq politikikkut Inatsisartunik Naalakkersuisunillu suleqateqarnermi taamaallaat pissanngitsoq, aammattarli inuiaqatigiit iluanni annerusumik naligiinnerulersitsineq politikikkut ineriartortitsinermi aalaakkaanerusumik sinaakkuserlugu pilersinneqartariaqartoq. Taamaalillunimi nunap iluani najukkami sorlermi najugaqaraluaanniluunniit atukkatigut naligiinneruneq pilersinneqassammat.

Naalakkersuisummi aaqqissuusseqqinnernik arlalinnik, ataatsimut nunap imminut napatittumik aningaasaqarnissaanut siunertaqartut aallartisareerpaat. Ataatsimut isigalugu Naalakkersuisut aaqqissuusseqqinnernik sulianik arlalinnik ingerlatsipput inuiaqatigiilli ineriartorerannut ungasissumik isigisumik imminut napatittumik toqqammavissiiinissamik siunertaqartunik.

Aaqqissuusseqqinnerullu siunertaa pillugu Naalakkersuisut tullerriaarinerminni makku salliutippaat: Inunnik isumaginnittoqarnikkut ikiorsiinissamut pisortatigoortumik aaqqissuusseqqinnerit, tassa (meeqqat inuusuttullu pillugit), Aalisarnikkut aaqqissuusseqqinnerit, akiliisitsiniartarfinni Akileraartarnikkut akitsuusiisarnikkullu aaqqissuusseqqinnerit, Ineqarnikkut aaqqissuusseqqinnerit, Ilinniartitaanikkut aaqqissuusseqqinnerit taamalu suliffinnik pilersioortortitsinerit. Naalakkersuisut allaffissornermut tunngasumik aqutsisoqatigiinnik pilersitsipput, taakku aaqqissuusseqqinnerit

qanoq ingerlanerat qaammammoortumik qulakkeertartussaavaat, taamaalillunilu Naalakkersuisut malinnaatinneqassallutik

Tassunga atatillugu ilinniartitaanermi aaqqissuusseqqinnerit sulissutigineqartut, imaluunniit suliffissanik pilersitsinerit suliffeqarnermullu attuumassuteqarnermik qulakkeerinerit, inuit amerlasuut inuuniarnerannut inuttullu inissisimanerannut pingaarutillit erseqqissaatigissavavut.

Inuiaqatigiit iluanni innuttaasut amerlaqisut maanna ilinniarsimasuupput maani nunami aammattaaq nunap avataani, taamaakkaluartorli suli amerlanernut piginnaalersitsisumik ilinniarnissamat periarfissiisoqarnerusariaqarpoq.

Naalakkersuisunut pingaartuuvoq, nunatta namminersulernissaanut ingerlaarneq imminut nammassinnaasumik aningaasaqarnikkut patajaatsumik ineriartortinneqarnissaa. Tassungalu atatillugu aammattaaq pingaartuuvoq aningaasarsiornermut politikkip akisussaaffeqartumik ingerlanissaata aalajangiusimanissaa, taamaalilluni inuit akornanni aningaasaliinerit aaqqissuusaanerillu siumut sammisut piusinnaaniassammata.

Naalakkersuisut naalakkersuinikkut pingaartilluinnarmassuk, inuit ataasiakkaat qitiutillugit, inuiaqatigiinni piujuaannartitsisumik toqqammaveqartumi ineriartornissamat periarfissaqartinneqarnissaat.

Tamanna sunniuteqarnerusumik angujumallugu tamat oqartussaanerata aqqani suliani pineqartuni aalajangiisartut pitsaanerulersittariaqarput, taamaalilluni akisussaaffeqarneq piginnaatitaaffeqarnerlu taamatuttaaq pisussaaffeqarneq sumiiffimmi piginnittussaassuseqarfigineqarniassammata.

Akisussaaffiit immikkoortortaqarfiillu assigiinngitsut iluani aaqqissueqqinnerit suliniutillu siunissaq ungasinnerusoq isigalugu pilersaarusiornissaat pingaarpoq. Immikkoortortaqarfiit assigiinngitsut ataatsimoortumik ataqatigiissaartariaqarput, ilisimasat misilittakkallu tunngavigalugit suliniutit ingerlattariaqarput, akulikitsumillu nalilersortarlugit naleqqussartarlugillu, imminut napatittumik ineriartornissaq, aningaasatigut nammineertoq, annertunerusumillu namminersortoq nuna anguniarlugu.

Naalakkersuisut massakut misissorpaat suut nukissat akissussaaffiit Danskit naalagaaffiata tigungmisaat tigungnissaanut pisariaqarnerut.

Namminiivinnissaq aningaasaqarneriinnarmut tunngasuunngilaq, aammali kinaassutsimut, kulturimut misigissutsinullu tunngasuvoq. Oqallinnissaq pingaaruteqarpoq pisariaqarluinnarlunilu. Eqqartugassat mianernartut tunngaveqarluartumik torersumillu, isummavut assigiinngissutivullu ataqqillugit oqallisigisinnaasariaqarpagut

Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu suleqatigiilluassagaanni peqataatsitseqatigiinneq paasissutissanillu tuniorateqatigiinneq pisariaqarput. Suliani ilungersunartuni ataatsimoorluni aaqqiissutissarsinnaassagutta, soorlu suliani nunani tamalaani suleqateqatigisatsinnut tunngassuteqartuni oqartussaafitta akornanni ataqatigiissaarisooqarluartariaqarnera isumaqatigiissutigaarput.

Anguiniakkagut ataatsimoorussavut aallaavigisariaqarpavut, inuiaqatigiinneq nukittoq ineriartornissaa, ilinniarnikkut inooqatigiinnikkullu ineriartorneq, aningaasarsorneq peqqittoq ungasittumullu isigalugu ineriartortoq, taamaasilluta politikkikkut namminersulivinnissaq tunngavissaqarluarluta aalajangiisinnaassaagut.

Naalackersuisut taamaammat politikkikkut anguiniakkagut toraagaralugit suleqativut tatiginartumik suleqatiginissaat ukkatarivarput.

Naalackersuisut taama oqaaseqaateqarluni oqallinnissaq tikilluaqqaat.